

სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტი

სადოქტორო პროგრამა

PhD program

ეკონომიკა

Economics

თბილისი

2025

პროგრამის აღწერილობა

პროგრამის დასახელება (ქართულად და ინგლისურად)	ეკონომიკა Economics
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია	ეკონომიკის დოქტორი Ph.D in Economics
პროგრამის მოცულობა კრედიტებით და მათი განაწილება	სასწავლო კომპონენტი ¹ - 50 ECTS სავალდებულო სასწავლო კურსები - 35 კრედიტი არჩევითი სასწავლო კურსები - 15 კრედიტი სწავლის სტანდარტული ხანგრძლივობა 6 სემესტრი
სწავლების ენა	ქართული
პროგრამის ხელმძღვანელი/ხელმძღვან ელები /კოორდინატორი	პროგრამის ხელმძღვანელები: აკად. ა. სილაგამე, აკად. ვ. პაპავა, პროფ. ი. ანანიაშვილი, პროფ. თ. ბერიძე, პროფ. ს. გელაშვილი, პროფ. რ. გველესიანი, პროფ. ე. მექვაბიშვილი, პროფ. მ. ტუხაშვილი, პროფ. ე. ხარაიშვილი. პროგრამის კოორდინატორი: პროფ. ეთერ ხარაიშვილი.
პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა	სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამაზე „ეკონომიკა“ სწავლა შეუძლია პირს, რომელსაც აქვს: ✓ მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი; ✓ შესაბამის სფეროში წინარე ნაშრომი/პუბლიკაცია ან/და სამეცნიერო-კვლევით პროექტებსა და ღონისძიებებში მონაწილეობა ან/და შესაბამის სფეროში მუშაობის არანაკლებ 2 წლიანი გამოცდილება; ✓ ინგლისური, გერმანული ან ფრანგული ენის არანაკლებ B2 დონეზე ცოდნა (ცოდნის დამადასტურებელი სერთიფიკატის წარმოდგენა, რომელიც აღიარებული უნდა იყოს თსუ-ის ენების შემსწავლელი ცენტრის მიერ ან ან თსუ-ს მიერ ორგანიზებული წერილობითი გამოცდის ჩაბარება ინგლისურ, გერმანულ ან ფრანგულ ენაში); გერმანული ან ფრანგული ენის ცოდნის დადასტურების შემთხვევაში, დოქტორანტს მოეთხოვება ინგლისური ენის ცოდნის დადასტურება არანაკლებ B1 დონეზე.

¹ დოქტორანტებს, რომელთაც შეასრულეს სასწავლო კომპონენტი საგანმანათლებლო პროგრამის რეაკრედიტაციამდე (2019-2021წწ), არ მოეთხოვებათ სასწავლო კომპონენტების ჩაბარება განახლებული პროგრამით.

	(დანართი №2). https://www.tsu.ge/ka/legalakad/50806 ✓ აქვს პოტენციური სამეცნიერო ხელმძღვანელის რეკომენდაცია/ თანხმობა; • დოქტორანტურის კანდიდატმა უნდა წარმოადგინოს კვლევის თეზისი/პროექტი. • დოქტორანტობის კანდიდატი, რომელსაც ქართულენოვან პროგრამაზე სურს სწავლა და მისი მშობლიური ენა არ არის ქართული, წარმოადგენს ქართული ენის ცოდნის B2 დონის დამადასტურებელ სერტიფიკატს, თუ კვლევის ემპირიული ბაზა არის ქართული - ქართული 2 ენის ცოდნის C1 დონის დამადასტურებელ სერტიფიკატს (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ან ჩააბარებს გამოცდას ქართულ ენაში; • დოქტორანტობის კანდიდატი გადის გასაუბრებას დარგობრივ კომისიასთან. დოქტორანტურაში მიღების წესი რეგულირდება შესაბამისი ფაკულტეტის თსუ დოქტორანტურის მინიმალური სტანდარტით და ფაკულტეტის დოქტორანტურის დებულებით. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა საჯაროა და განთავსებულია თსუ და ფაკულტეტის ვებ გვერდზე.
საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი	პროგრამის მიზანია მაღალკვალიფიციური, მოტივირებული და პასუხისმგებლიანი კადრების მომზადება, რომლებსაც აქვთ ეკონომიკის დარგსა და სწავლების სფეროში უახლეს სამეცნიერო მიღწევებზე დაფუძნებული თეორიული ცოდნა, შეუძლიათ ახალი ცოდნის შექმნაზე ორიენტირებული ორიგინალური კვლევების დამოუკიდებლად წარმართვა, მიღებული შედეგებით წვლილის შეტანა ეკონომიკისა და საზოგადოების განვითარებაში, თანამედროვე მეთოდებით სწავლება უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში.
სწავლის შედეგები	სადოქტორო პროგრამის კურსდამთავრებული: ცოდნა და გაცნობიერება • კრიტიკული ანალიზის საფუძველზე ინტერპრეტირებს ეკონომიკაში უახლესს მიღწევებზე დამყარებულ ცოდნას; • მულტიდისციპლინურ კონტექსტში პრობლემის დამოუკიდებლად გამოკვლევისა და გადაწყვეტისთვის ახდენს რაოდენობრივი და თვისებრივი კვლევის უახლესი და ინოვაციური მეთოდების იდენტიფიცირებას; უნარი • შეიმუშავებს ახალი ცოდნის შექმნაზე ორიენტირებულ რელევანტურ კვლევით და ანალიტიკურ მიდგომებსა და მეთოდოლოგიას; • ინოვაციური და ორიგინალური კვლევის პროცესში რთული, წინააღმდეგობრივი მიდგომების კრიტიკული ანალიზის საფუძველზე ეფექტიანად წყვეტს გამოვლენილ პრობლემებს; • არგუმენტირებულად წარადგენს საკუთარი ორიგინალური კვლევის შედეგებსა და ახალ პარადიგმებს აკადემიური, პროფესიული და ფართო საზოგადოების წინაშე; • უახლესი ცოდნისა და საკუთარი კვლევის საფუძველზე ქმნის სამეცნიერო პუბლიკაციას, რომელიც შეესაბამება საერთაშორისო რეფერირებადი პუბლიკაციის აუცილებელი სტანდარტის დონეს;

	• იყენებს სტუდენტზე ორიენტირებულ სწავლა/სწავლების ინოვაციურ მეთოდებს. პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა • ეთიკური წესებისა და აკადემიური კეთილსინდისიერების პრინციპების დაცვით, ინოვაციურობის დემონსტრირებით დამოუკიდებლად ახორციელებს ორიგინალური კვლევით პროექტებს.
სწავლა-სწავლების მეთოდები	• ვერბალური ანუ ზეპირსიტყვიერი მეთოდი • წერითი მუშაობის მეთოდი • ჯგუფური მუშაობა • დისკუსია/დებატები • ახსნა-განმარტებითი მეთოდი • თანამშრომლობითი სწავლება • პროექტი/რეფერატი • პრეზენტაცია • დემონსტრირების მეთოდი • გონებრივი იერიში • შემთხვევის ანალიზი • საექსპერტო შეფასება • ონლაინ/ელექტრონული სწავლებისა და სხვ. მეთოდი
შეფასების სისტემა	სასწავლო კომპონენტი შედგება შუალედური და დასკვნითი შეფასებებისაგან. შეფასებებში განსაზღვრულია მინიმალური კომპეტენციის ზღვრები და იგი ასახულია სასწავლო კურსების სილაბუსებში. სასწავლო კომპონენტის შეფასების სისტემა ითვალისწინებს: დადებითი შეფასება: (A) ფრიადი – შეფასების 91-100 ქულა; (B) ძალიან კარგი – მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა; (C) კარგი – მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა; (D) დამაკმაყოფილებელი – მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა; (E) საკმარისი – მაქსიმალური შეფასების 51-60 ქულა. ორი სახის უარყოფითი შეფასება: (FX) ვერ ჩააბარა – მაქსიმალური შეფასების 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება; (F) ჩაიჭრა – მაქსიმალური შეფასების 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი. საგანმანათლებლო პროგრამის კომპონენტში, FX-ის მიღების შემთხვევაში უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება ვალდებულია დამატებითი გამოცდა დანიშნოს დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღეში.

	სამეცნიერო კვლევითი კომპონენტის შეფასების სისტემა ითვალისწინებს: დადებითი შეფასება: ა) ფრიადი (summa cum laude) - შესანიშნავი ნაშრომი; ბ) ძალიან კარგი (magna cum laude) - შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება; გ) კარგი (cum laude) - შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება; დ) საშუალო (bene) - საშუალო დონის ნაშრომი, რომელიც წაყენებულ ძირითად მოთხოვნებს აკმაყოფილებს; ე) დამაკმაყოფილებელი (rite) - შედეგი, რომელიც ხარვეზების მიუხედავად წაყენებულ მოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს. უარყოფითი შეფასება: ვ) არადამაკმაყოფილებელი (insufficient) - არადამაკმაყოფილებელი დონის ნაშრომი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს წაყენებულ მოთხოვნებს მასში არსებული მნიშვნელოვანი ხარვეზების გამო; ზ) სრულიად არადამაკმაყოფილებელი (sub omni canone) - შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერ აკმაყოფილებს. „ვ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს უფლება ეძლევა ერთი წლის განმავლობაში წარადგინოს გადამუშავებული სადისერტაციო ნაშრომი, ხოლო „ზ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტი კარგავს იგივე სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლებას.
დასაქმების სფეროები	ეკონომიკის დოქტორებს შეუძლიათ იმუშაონ უმაღლეს საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებებში აკადემიურ პოზიციებზე და ხელმძღვანელ თანამდებობებზე, რომელთა დაკავება მათთვის განსაზღვრულია საქართველოს კანონით უმაღლესი განათლების შესახებ, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების კონცეფციითა და წესებით. ეკონომიკის დოქტორის დასაქმების სფეროს, ასევე, განეკუთვნება ეკონომიკისა და ბიზნესის სხვადასხვა დარგის ნებისმიერი სახის კომერციული და არაკომერციული ორგანიზაციები, გაერთიანებები, მსხვილი კორპორაციები, კონსალტინგური ცენტრები, საერთაშორისო ეკონომიკური ორგანიზაციები და სხვ.
სწავლის საფასური ქართველი და უცხოელი სტუდენტებისათვის	სწავლების საფასური შეადგენს 2250 ლარს წელიწადში საქართველოს მოქალაქეებისათვის. სწავლის საფასური უცხო ქვეყნის მოქალაქეებისათვის განისაზღვრება საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობით, საქართველოს ხელისუფლების მიერ დადებული და რატიფიცირებული შეთანხმებების მიხედვით.
პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო ადამიანური და	პროგრამა სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტების შესაბამისად უზრუნველყოფილია მაღალკვალიფიციური აკადემიური პერსონალით, ასევე, მატერიალურ-ტექნიკური რესურსებით. სტუდენტთა განკარგულებაშია ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის (თსუ, X - მაღლივი კორპუსი) მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და არსებული რესურსები,

მატერიალური რესურსი	მათ შორის: ბიბლიოთეკა, საპრეზენტაციო პროექტორით აღჭურვილი აუდიტორიები, კომპიუტერული ლაბორატორიები, რესურს-ცენტრები, სტუდენტთა მომსახურების ცენტრი და სხვ. სტუდენტთათვის გათვალისწინებულია შესაბამისი რაოდენობით კომპიუტერული ტექნიკა.
პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა	პროგრამის ფინანსური მდგრადობა უზრუნველყოფილია ფაკულტეტისა და პროგრამის ბიუჯეტით.
დამატებითი ინფორმაცია (საჭიროების შემთხვევაში)	დოქტორანტის დისერტაციის დაცვაზე დაშვების წინაპირობაა: • სასწავლო კომპონენტისათვის განკუთვნილი კრედიტების სრულად ათვისება (50 კრედიტი); • სამეცნიერო ხელმძღვანელის და შესაბამისი კომისიის მიერ დადებითად შეფასებული ორი სამეცნიერო-კვლევითი პროექტი; • სადისერტაციო თემასთან დაკავშირებული ორი სამეცნიერო პუბლიკაციის გამოქვეყნება ისეთ მაღალრეიტინგულ საერთაშორისო ჟურნალებში ან საკონფერენციო მასალებში, რომლებსაც აქვთ ISSN კოდი და ჰყავთ საერთაშორისო სარედაქციო საბჭო/სამეცნიერო კომიტეტი. ორი პუბლიკაციიდან ერთი მაინც უნდა იყოს Scopus-ის ან Web of Science-ის ინდექსირებულ ბაზებში.

პროგრამის სტრუქტურა

ფაკულტეტი: *ეკონომიკა და ბიზნესი*

ინსტიტუტი / დეპარტამენტი / კათედრა / მიმართულება: *ეკონომიკა*

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება: *ეკონომიკა*

სწავლების საფეხური: *დოქტორანტურა*

კრედიტების რაოდენობა: *50 ECTS*

საგანმანათლებლო პროგრამის ხელმძღვანელები: აკად. ა. სილაგაძე, აკად. ვ. პაპავა, პროფ. ი. ანანიაშვილი, პროფ. თ. ბერიძე, პროფ. ს. გელაშვილი, პროფ. რ. გველესიანი, პროფ. ე. მექვაბიშვილი, პროფ. მ. ტუხაშვილი, პროფ. ე. ხარაიშვილი.

პროგრამის კოორდინატორი: პროფ. ეთერ ხარაიშვილი.

აკადემიური საბჭოს მიერ სასწავლო პროგრამის დამტკიცების თარიღი, დადგენილების ნომერი: თსუ აკადემიური საბჭოს 29 ივნისის 2011 წლის დადგენილება №57, დანართი №84, <https://www.tsu.ge/ka/legalakad/40134>

სასწავლო პროგრამის ამოქმედების თარიღი (სასწავლო წელი): 2011-2012

აკრედიტაციის მინიჭების თარიღი: საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს 2021 წლის 28 დეკემბრის № 1429199 გადაწყვეტილება <https://eqe.ge/ka/deqars/410/show>

სავალდებულო სასწავლო კურსები - 35 კრედიტი											
№	სასწავლო კურსის სახელწოდება	ECTS	სტუდენტის საათობრივი დატვირთვა					სასწავლო კურსზე დაშვების წინაპირობა	სწავლების სემესტრი		ლექტორი / ლექტორები
			საკონტაქტო			დამოუკიდებელი	სულ		შემოდგომა	გაზაფხული	
			ლექცია	სემინარი / სამუშაო ჯგუფი	პრაქტიკული / ლაბორატორიული						
1	სწავლა/სწავლების მეთოდები და სტრატეგიები	5	-	-	60	65	125	წინაპირობის გარეშე	✓	✓	ე. ღვინერია
2	კვლევის მეთოდოლოგია ეკონომიკაში	5	15	30		80	125	წინაპირობის გარეშე	✓	✓	შ. ვეშაპიძე
3	მიკროეკონომიკის თეორია	5	15	30	-	80	125	წინაპირობის გარეშე	✓	✓	ე. ხარაიშვილი; ქ. ბიჭია
4	მაკროეკონომიკა III	5	15	30	-	80	125	წინაპირობის გარეშე	✓	✓	ნ. კაკულია; მ. ჩიქოვაძე
5	პროფესორის ასისტენტობა	5		45		80	125	სწავლა/სწავლების მეთოდები და სტრატეგიები	✓	✓	რ. გველესიანი
6	დარგობრივი სემინარი	10		15		235	250	კვლევის მეთოდოლოგია ეკონომიკაში	✓	✓	ნ. თოდუა

არჩევითი სასწავლო კურსები - 15 კრედიტი											
7	არატრადიციული ეკონომიქის: მეთოდოლოგია და მეთოდოლოგია	10	30	30	-	190	250	წინაპირობის გარეშე	✓	✓	ვ. პაპავა
8	ეკონომეტრიკული ანალიზი	5	15	15	15	80	125	წინაპირობის გარეშე	✓	✓	ი. ანანიაშვილი
9	სტატისტიკური პროგნოზირების მეთოდები ეკონომიკასა და ბიზნესში	5	15	15	15	80	125	წინაპირობის გარეშე	✓	✓	ს. გელაშვილი
10	აკადემიური წერა	5	15	-	30	80	125	წინაპირობის გარეშე	✓	✓	გ. შაბაშვილი
11	ეკონომიკური პოლიტიკა III	5	15	30	-	80	125	წინაპირობის გარეშე	✓	✓	რ. გველესიანი; ი. გოგორიშვილი
12	უმაღლესი სკოლის პედაგოგიკა	5	15	30	-	80	125	წინაპირობის გარეშე	✓	✓	ქ. ჭკუასელი
13	უცხოეთის აკრედიტებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში მოსმენილი სასწავლო კურსები (შეფასების დამადასტურებელი შესაბამისი დოკუმენტის წარმოდგენის შემთხვევაში)	10									

კვლევითი კომპონენტი:

ორი სამეცნიერო -კვლევითი პროექტი (არაუადრეს III სემესტრისა);

სადისერტაციო ნაშრომის მომზადება:

დოქტორანტის ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის შემუშავება ხორციელდება ყოველი სემესტრის დასაწყისში დოქტორანტის სამეცნიერო ხელმძღვანელთან შეთანხმებით.

პროგრამის ხელმძღვანელის / ხელმძღვანელების / კოორდინატორის ხელმოწერა _____

ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსის ხელმოწერა _____

ფაკულტეტის სასწავლო პროცესის მართვის სამსახურის უფროსის ხელმოწერა _____

ფაკულტეტის დეკანის ხელმოწერა _____

უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსის ხელმოწერა _____

თარიღი _____ ფაკულტეტის ბეჭედი